

Interpretarea patristică a Canonului al XV-lea al Sinodului I-II Constantinopol (861-862 d.Hr.).

Îndepărtarea credincioșilor de ereticii ecumeniști semnatari în Creta este obligatorie

Cinstiți părinți, cuvioși monahi și monahii, iubiți frați în Hristos

Potrivit învățaturii Sfinților Părinți, erezia este asemănată cu o boală epidemică mortală, care infectează trupul Bisericii și prin această boală se ajunge la moarte duhovnicească. Potrivit Sfântului Grigorie Palama, erezia este al doilea fel de ateism, pentru că ea propovăduiește un hristos inexistent, fals, care nu poate să îl mântuiască pe om.

Modul de înfruntare a ereziei de-a lungul întregii noastre istorii bisericești, conform Sfintei Scripturi, sinoadelor și învățaturii Sfinților Părinți a fost, este și va fi unul singur: să păstrăm dogma așa cum am primit-o, neschimbată și neîntinată, întrerupând comuniunea cu ereticii, mădularele stricate ale Bisericii, care în esență se reteză pe ei înșiși de la viața cea adevărată.

Și cu toate că, fără nicio excepție, toți Sfinții Părinți și Mărturisitori i-au înfruntat pe eretici întrerupând comuniunea cu ei, cu scopul principal de așteptare a unui Sinod Ortodox, care va condamna erezia și mai ales pe cei care o conduc și pe cei care îi urmează, nu se întâmplă același lucru și astăzi. Pentru prima oară în istoria Bisericii există confuzie în legătură cu ce trebuie să facem sau mai degrabă cu ce anume trebuia să facem de multă vreme, iar ca rezultat (al inactivității noastre), panerezia ecumenismului s-a consolidat, iar de curând a fost ratificat și sinodal ca chipurile învățatură ortodoxă oficială.

Această indiferență distructivă se datorează faptului că așa-numiții teologi tradiționaliști, preoți și mireni, din cauza cugetului lor lipsit de spirit de sacrificiu, nu au purces la folosirea necesară și utilă a Canonului 15 al Sinodului I-II Constantinopol, din vremea Sfântului Fotie cel Mare, care reunește întreaga tradiție a Bisericii a atitudinii, înainte de condamnarea lor sinodală, față de episcopii eretici, stabilind întreruperea comuniunii bisericești (a pomenirii) cu cei care atentează la adresa credinței, a Sfințelor Canoane și a Tradiției Bisericii.

Așadar, aceiași teologi, având educația lumească a școlilor teologice protestante, cu propriile lor sofisme eretice denaturează Canonul și propovăduiesc lucruri de neînțeles pentru ortodocși și străine Sfinților Părinți.

Așadar unii susțin în prezent că:

- a) acest Canon 15 nu este obligatoriu, ci opțional, pentru că nu există menționarea vreunei epitimii în canon;
- b) cei care întrerup comuniunea cu episcopii ecumeniști necondamnați încă sinodal, chiar și pentru motive de ordin dogmatic, provoacă sau crează schismă în Biserică;
- c) trebuie să se facă protestul la vremea potrivită și cu probe;
- d) nu trebuie să ne rupem de Biserică, subînțelegând că episcopul *este Biserica* și despărțiți de el să ne pierdem mântuirea;
- e) trebuie să așteptăm un sinod ca să îi condamnăm pe cei ce propovăduiesc erezii și numai apoi să întrerupem comuniunea noastră cu ei;
- f) trebuie să ducem lupta în interiorul Bisericii;
- g) orice facem trebuie să fie după sfatul sfinților și al părinților duhovnicești luminați de Dumnezeu;
- h) este de preferat să fim în înșelare în interiorul Bisericii decât să fim în adevăr în afara ei;
- i) numai când vor ajunge la potirul comun cu ereticii (aceasta ar fi *linia roșie*) vom întrerupe comuniunea cu ierarhii ecumeniști;
- j) putem să mergem la slujbele ereticilor ecumeniști pentru că aceștia nu au fost judecați și caterisiți de vreun sinod și prin urmare tainele pe care ei le săvârșesc sunt valide. Unii ca aceștia îi trimit pe credincioși la preoți care mărturisesc Ortodoxia numai cu cuvintele, dar în faptă o trădează și acceptă sinodul tâlhăresc din Creta;
- k) unii susțin că întreruperea comuniunii trebuie să aibă un caracter de protest și să fie „până la o vreme” (adică pe o perioadă limitată).

Toate aceste idei sofistice vor fi surpate analizând Canonul 15, conform cu ceea ce au spus și cum l-au pus efectiv Sfinții Părinți în aplicare de-a lungul întregii istorii ai Bisericii. Pentru ca să purcedem la înțelegerea

Canonului trebuie mai întâi să clarificăm ce înseamnă pomenirea numelui arhierelui la săvârșirea Sfințelor Taine și a altor slujbe.

Importanța pomenirii numelui arhierelui, potrivit *consensum patrum*, rezultă din interpretarea făcută de Theodor Andidon: „*Întâi pomenește, Doamne, pe arhiepiscopul nostru: prin aceasta preotul arată supunere față de superior și că este în comuniune cu arhierul pomenit ca cel ce este păstrătorul credinței și al tradiției și transmițător al Tainelor, și nu un inițiator nou, care a descoperit el însuși simbolurile oferite.*”¹

Conform celor de mai sus, omenirea numelui arhierelui de către preot arată:

- a) supunerea, respectul lui față de arhierul care îi este superior în preoție;
- b) pomenind în sfântul altar numele arhierelui, în acest fel preotul liturghisitor arată că are aceeași credință cu arhierul lui, devine părtaș la credința arhierelui, „*căci este în comuniune cu credința lui*”;
- c) credincioșii devin și ei părtași la credința arhierelui ca unii care au aceeași credință cu el. Dogmele credinței noastre ortodoxe sunt temelia pe care se fundamentează Biserica și legătura dintre arhieru, preot și credincioși. În cazul în care arhierul eșuează în cele ale credinței și a încetat, prin ideile sale eretice, să învețe drept cuvântul adevărului, atunci încetează să existe temelia credinței comune pe care se zidește comuniunea bisericească dintre el și credincioși.

Marele nostru Părinte și Mărturisitor Teodor Studitul pecetluiește cele de mai sus spunând: *și mi-ai spus că te-ai temut să îi spui preotului tău să nu pomenească pe ereziarh; și lasă-mă să îți spun despre aceasta că nu te laud, căci este întinare și numai comuniunea de a-l pomeni și nu mai este ortodox cel care pomenește pe ereziarh. Și numai prin pomenirea episcopului eretic cineva ajunge în comuniune (este părtaș la) cu credința lui eretică și ajunge la concluzia că preotul respectiv încetează să mai fie ortodox.*” Adică, numai prin pomenirea numelui unui episcop ecumenist noi dobândim o comuniune totală cu erezia lui iar preotul care face aceasta încetează să mai fie ortodox, căci „*nu mai este ortodox cel care pomenește pe ereziarh.*”

Părinți aghioriți din vremea patriarhului Vekkos, exprimând cugetul continuu al Sfinților Părinți, scriau în epistola către împăratul Mihail: „*căci de sus este aceasta, ca Biserica Ortodoxă a lui Dumnezeu să arate prin menționarea numelui arhierelui în altar comuniunea ei totală cu el.*”

De sus înseamnă că e vorba de tradiția continuă a Bisericii, adică faptul că pomenirea sau menționarea numelui arhierelui arată **comuniunea deplină de credință** cu credința arhierelui. Așadar, unde sunt acum toți cei care vorbesc în mod batjocoritor și ironic despre „*vase comunicante*” și care de fapt **nu acceptă** canonul al II-lea al Sinodului din Antiohia, care, lucru demn de notat, în Pidalion este în concordanță cu Canonul 15 în discuție?

Concluzie: prin pomenirea numelui unui episcop ecumenist noi dobândim o comuniune totală cu erezia lui, devenim părtași la erezia pe care el o crede și o învață, pentru că îl pomenim înaintea lui Dumnezeu și prin urmare îl considerăm ca unul care „drept învață cuvântul adevărului”, lucru care ne face să fim mincinoși și fățarnici, dar și ca având aceeași credință cu el, adică ne face eretici.

Și continuând, Părinți aghioriți din vremea lui Vekkos ne spun: „*Îa vremea săvârșirii Înfricoșătoarelor Taine noi jucăm teatru și ne prefacem că ceea ce nu este așa (că nu este ortodox), de fapt este? Și cum va îndura aceasta un suflet ortodox și nu se va depărta de îndată de comuniunea cu cei care pomenește și folosesc cele dumnezeiești în scopuri personale?*”² Adică cum poate un suflet ortodox să se prefacă ca și cum ar juca o piesă de teatru și să nu se îndepărteze și să plece departe de comuniunea cu cei care pome-nesc și în acest fel folosesc cele sfinte în scop propriu, căci ei știu că episcopul lor nu învață drept cuvântul adevărului, așa cum se întâmplă astăzi cu episcopii ecumeniști?

Canonul al XV-lea al Sinodului I-II Constantinopol

Canonul 15 poate fi împărțit în două părți, care sunt însă legate în mod indisolubil între ele. Prima parte, ca o continuare a canoanelor 13 și 14, menționează că nu este îngăduit „*să nu pomenească numele lui, adică al episcopului, precum este hotărât și rânduit în dumnezeiasca slujbă tainică, ci mai înainte de înfățișarea înaintea sinodului și de osândirea definitivă a acestuia*” când motivul întreruperii pomenirii este

¹ Theodor Andidon, *Cuvânt introductiv fundamental despre simbolurile și tainele care se petrec în Dumnezeiasca Liturghie*, în PG volumul 140, coloanle 460-461.

² Pagina 399.

„pretextul săvârșirii anumitor fărădelegi”, adică, așa cum analizează Sfântul Nicodim Aghioritul, al desfrâului, al sacrilegiului sau al altor **probleme, care nu sunt dogmatice**. Pentru că atunci într-adevăr aceștia (cei care au întrerupt pomenirea) fac schismă și „rup unitatea Bisericii.”

Și din acest motiv, Sfinții Părinți de la Sinodul I-II Constantinopol (861) au dat aceste canoane, vrând să pună capăt schismelor care au zguduit Biserica în secolele VIII și IX.

În antiteză cu ceea ce se întâmplă astăzi, însă, credincioșii de atunci și mai ales monahii, printr-un salt foarte mare, cum am spune astăzi, întrerupeau comuniunea cu episcopii lor eretici. Aceasta este o altă mărturie importantă că dintotdeauna modul de înfruntare al unei erezii apărute a fost întreruperea comuniunii cu inițiatorii și promotorii ei.

A doua parte a Canonului 15, pe care o vom analiza, menționează următoarele: „*cei ce se despart pe sine de comuniunea cea cu întâiul stătător al lor pentru oarecare eres osândit de sfintele sinoade sau de Părinți, firește, adică, de comuniunea cu acela care propovăduiește eresul în public și cu capul descoperit îl învață în Biserică, unii ca aceștia nu numai că nu se vor supune certării canonicești, desfăcându-se pe sineși de comuniunea cu cel care se numește episcop chiar înainte de cercetarea sinodală, ci se vor învrednici și de cinstea cuvenită celor ortodocși. Căci ei nu au osândit pe episcopi, ci pe pseudo-episcopi și pe pseudo-învățători, și nu au rupt prin schismă unitatea Bisericii, ci s-au silit să izbăvească Biserica de schisme și de dezbinări.*”

Erezia pentru care **în mod obligatoriu** prezentul Canon impune îngrădirea față de episcopul care o propovăduiește, îngrădire sau întrerupere a pomenirii care se face înainte de judecata sinodală a respectivului episcop, deci erezia respectivă trebuie să fie „**osândită**”, adică una cunoscută, care a fost condamnată de un anumit Sinod sau de anumiți Sfinți ai Bisericii. Aceasta înseamnă că autoritatea sinoadelor recunoscute de toți și a Sfinților Părinți este superioară autorității oricărui episcop, mitropolit, patriarh sau chiar și a unui întreg sinod local și că Tradiția este păstrată și continuă prin împreună-mergerea și identificarea cu învățătura sfinților și că nimeni nu are dreptul să anuleze sau să denatureze ceea ce Sfinții Părinți au hotărât.

În nici un caz însă nu înseamnă că pentru o erezie „**neosândită**” suntem datori cu ascultarea față de episcopii și de purtătorii ereziei, înainte de judecata sinodală a ereziei respective și a ereziarhilor. La o asemenea întrerupere a pomenirii (și a comuniunii) din pricina unei erezii neosândite sinodal au purces ortodocșii în cazul iconomahiei, în perioada de la începutul sau apariția acestei erezii și până la Sinodul VII Ecumenic. Aici există în plus și faptul că ortodocșii s-au îngrădit nu numai de o erezie neosândită însă sinodal, dar chiar de una ratificată de un Sinod de 348 de episcopi (Sinodul de la Ieria), potrivit hronografului lui Theofan.³

Însă cum este definit, care este sensul unei erezii osândite? Definiția ereziei *osândite* sau *condamnate* se dă fiecărei învățături care se împotrivesc Sfintei Scripturi sau anulează vreuna dintre poruncile ei sau învățătura ei este contrară învățăturilor predate de Sfinții Apostoli, de sinoade, de dogme și de Sfinții Părinți, deci trebuie să ne îngrădim imediat față de propovăduitorii acestor erezii. De exemplu, dacă un episcop învață în mod public despre Biserică faptul că toate religiile sunt căi de mântuire, așa cum face Bartolomeu Arhondonis, anulând cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos: „**Eu sunt Calea, Adevărul și Viața**” (**Ioan 14, 6**) sau dacă învață că *nelegiuitul Coran*, cum îl numea Sfântul Ioan Damaschin, este sfânt și egal ca valoare cu Evanghelia, de un om ca acesta ortodocșii trebuie imediat să se îngrădească. Conform Sfântului Teodor Studitul, încălcarea publică și sinodală a unei porunci evanghelice înseamnă încălcarea publică și sinodală a întregii Legi a Evangheliei, lucru care este învățat cu claritate și de Sfânta Scriptură însăși (**Iacob 2, 10**: „*Fiindcă cel ce va păzi toată legea, dar o va călca într-un singur loc, față de toate s-a făcut vinovat*”; **Luca 16, 17**: „*Dar mai lesne este să treacă cerul și pământul decât din lege să cadă o cirtă*”).

Însă ce vom spune înaintea unei condamnări sinodale? Dar în lipsa acesteia? Când hotărârea sinodală este de dezvinovățire a autorului ereziei și sinodalii care l-au dezincriminat pe cel vinovat denaturează adevărul credinței noastre neprihănite, atunci este datoria noastră să nu acceptăm și să nu ascultăm de asemenea hotărâri și să ne împotrivim cu putere față de ele. Din acest motiv, ortodocșii care au fost de-a lungul veacurilor nu au ascultat de sinoadele eretice care au consolidat erezia și i-au declarat nevinovați pe eretici. De dragul cuvântului adevărului menționăm câteva dintre sinoade eretice: sinodul de la Efes din anul 449, la care au participat și doi patriarhi: Dioscor al Alexandriei și Juvenalie al Ierusalimului, care a fost convocat de către împărat ca să fie un sinod ecumenic.

³ Vezi P.G. 108, 861A.

Însă Sinodul IV Ecumenic (Calcedon, 451) a dat anathemei acest sinod din 449; faimosul sinod de la Ferrara-Florența, sinoadele din Tir, din Ariminia, din Seleucia și cele convocate în timpul iconomahiei au fost tot eretice. Dacă ar fi avut un asemenea cuget eretic, ortodocșii ar fi trebuit să accepte și Enciclica împăratului Vasilisc, pe care au semnat-o 500 de episcopi, printre care și patriarhii: Timotei Elouros al Alexandriei, Petru Mongos al Antiohiei, Juvenalie al Ierusalimului, precum și *Ekthesis*-ul (*expunerea credinței*) din anul 638, al împăratului Heraclie, care introducea erezia monotelismului, pe care au semnat-o o mulțime de episcopi, printre care și patriarhii: Serghie al Constantinopolului, Chir al Alexandriei, Macedonie al Antiohiei, Serghie al Ierusalimului și papa Onoriu al Romei. Și împotriva tuturor acestora s-au împotrivit doi monahi: Sfântul Maxim Mărturisitorul și Sfântul Sofronie, care apoi a ajuns patriarh al Ierusalimului.

Așadar, astfel stând lucrurile și plecând de la premisa că acest Canon, în partea a doua a lui, e clar dogmatic, nu ar trebui să se cuibărească deloc în noi gândul că este posibil ca acest Sfânt Canon în discuție să nu fie obligatoriu pentru toți ortodocșii. Și aceasta pentru că acest Canon apără credința prin întreruperea pomenirii și cred că **nimeni nu are vreo obiecție cum că apărarea credinței este obligatorie și nu opțională pentru toți ortodocșii**. Și aceasta pentru că acest Canon apără credința, prin întreruperea pomenirii. Și, așa cum învață Cuviosul Teodor, apărarea credinței este obligatorie pentru toți ortodocșii, nu este facultativă (opțională).

Unii susțin faptul că, deoarece acest Sfânt Canon nu vorbește despre un eretic osândit, ci despre o „erezie osândită”, nu trebuie să întrerupem comuniunea cu episcopul care nu a fost condamnat oficial de către sinod. Însă episcopul care începe să propovăduiască o erezie condamnată, chiar dacă el nu a fost caracterizat ca eretic, este de fapt purtător al ei, chiar dacă el însuși nu a fost condamnat de vreun sinod. Acesta este și sensul îngrădirii, ca îndepărtare de ceva vătămător și străin față de credința sănătoasă a Bisericii și nu ca o dovadă finală de protest, cum susțin unii în mod neteologic, ci ca o grăbire a întrunirii unui Sinod Ortodox, pentru condamnarea ereticului, dacă acesta nu se pocăiește.

Prezentul canon pe acești episcopi eretici îi numește „*pseudo-episcopi (minciuno-episcopi) și pseudo-învățători*.” În zilele noastre, din cauza denaturării sensurilor, este considerat eretic nu purtătorul ereziei, ci numai cel condamnat de organul bisericesc competent. Însă acest lucru este evident greșit și din prisma analizei Canonului, pentru că atunci:

- a) nu mai era nici o nevoie să scrie în canon expresia **înaintea cercetării sinodale**, adică referitor la episcopul care propovăduiește o erezie, însă încă nu a fost condamnat de sinod;
- b) nici un ortodox nu se împărtașea cu vreun eretic condamnat;
- c) nu este vrednic să i se acorde nici o cinste deosebită celui care se ferește de eretic, devreme ce aceasta este îndatorirea lui elementară. Din acest motiv, acest Sfânt Canon vorbește despre „*cel ce se numește episcop*”, adică cel care poartă numele de episcop, hirotonia lui este validă, dar în realitate el este așa cum clar îl numește canonul în continuare: „**fals-episcop și fals-învățător**”, din pricina ereziei lui.

Ca urmare, condamnarea unui eretic al unei erezii osândite de către un organ eclesiastic competent nu are sensul îndepărtării de acesta, ci cel al eliberării Bisericii de boala mortală a ereziei și apărarea ortodocșilor de această boală.

A doua premisă a îngrădirii față de episcop este ca acesta să propovăduiască erezia „*în public și cu capul descoperit în Biserică*.” Aceasta înseamnă că această învățătură este credința episcopului și nu este ceva care a fost menționat doar în mod improvizat sau printr-o scăpare sau a fost doar o formă greșită de exprimare. Așadar, credincioșii se îngrădesc de un eretic declarat, care încearcă să răspândească erezia folosindu-se de funcția lui și să o pună ca linie a Bisericii.

Expresia „*propovăduiește eresul în public și cu capul descoperit îl învață în Biserică*” nu are desigur numai sensul unei erezii propovăduită prin cuvinte, ci și cea răspândită prin fapte. Adică, de exemplu, dacă patriarhul slujește și se roagă împreună cu papa și acesta lucru se face cunoscut prin televiziune chiar și celui din urmă ortodox, aceasta se încadrează la erezia propovăduită în public și cu capul descoperit în Biserică, pentru că vederea este mai de încredere decât auzirea, iar faptele mai demne de crezare decât cuvintele. De asemenea, acest lucru este valabil și dacă episcopul propovăduiește vreo erezie care este trecută într-o carte scrisă de el (vezi cazul lui Ioannis Zizioulas, al patriarhului ecumenic Bartolomeu Arhondonis etc)

Scopul îngrădirii credincioșilor **de episcopul eretic este ca ei să rămână încorporați în Biserică în credința cea adevărată și nu așa cum spun unii că în felul acesta ei se rup de aceasta. Pentru că, potrivit Sfintilor Părinți nu există alt mod de îndepărtare de episcopul eretic și de erezie decât această îngrădire.**

Prin întreruperea pomenirii încetează în același timp și orice comuniune bisericească și comunicare cu episcop, devreme ce despre acesta se spune că „*poartă numele de episcop*”, adică este episcop după nume, nu în esență și nu mai este recunoscut ca episcop de către Biserică.

Expresia „*unii ca aceștia (cei îngrădiți) nu numai că nu se vor supune certării canonicesti*” se referă la epitiimiile pe care le-au rânduit Sfintele Canoane pentru cei care fac o adunare neortodoxă, o facțiune sau grupare sau fac schismă. Când în continuare canonul spune că „*se vor învrednici și de cinstea cuvenită celor ortodocși*” se referă la faptul că cei îngrădiți sunt vrednici de cinste și de laudă datorită faptului că au ajutat Biserica să nu se abată de la credință și de fapt au evitat schismele și divizările.

Cinstea pe care Biserica însăși o atribuie celor îngrădiți, înaintea cercetării sau judecării sinodale, față de episcopii care propovăduiesc erezia cu capul descoperit (adică pe față, oficial) este clasificarea lor împreună cu sfinții și cu mărturisitorii credinței, devreme ce după îngrădire și prin nerecunoașterea prin aceasta a episcopului eretic urmează de obicei prigoana și martiriul, contribuind la aceasta și puterea lumescă.

Desigur, aici se înțelege că ceilalți, care nu s-au îngrădit, care nu au avut o atitudine ortodoxă, nu numai că au căzut în erezie, adică sunt eretici în potență, nu numai că nu au ajutat Biserica să rămână pe calea adevărului, ci prin nepăsarea lor au făcut loc ereziei să se consolideze. Așadar. În vreme ce unii – cei mărturisitori – sunt vrednici de cinste și de laudă, se subînțelege că cei căzuți în cealaltă parte și care au făcut compromisuri sunt vrednici de condamnare și de pedeapsă.

Ca exemplu istoric patristic ne vom referi aici la perioada de dinaintea Sinodului al VII-lea Ecumenic: Dositei al Ierusalimului ne descrie pe scurt un eveniment cutremurător în legătură cu primul patriarh iconomah, pe nume Anastasie (730-754), care era purtătorul unei erezii necondamnate, înainte de a fi judecat el însuși de organul bisericesc competent este izgonit cu pietre și cu bâte din biserică de femei sfinte, care în final au fost ucise, cu ajutorul stăpânirii lumești (politice).

Desigur, este clar că dacă astăzi ar îndrăzni cineva să acționeze în modul acesta față de o erezie condamnată ar fi considerat de ecumeniști ca fiind lipsit de discernământ, răzvrătit, fanatic, în afara Bisericii și stăpânit de duhul luciferic și demonic.

Din contră, cei ce au așteptat un sinod (cum a fost, de exemplu, cel de la Ieria) care să hotărască în legătură cu această temă, i-au pomenit pe antihriștii eretici, cum a făcut în epoca lui și părintele Epifanie Teodoropoulos și cum fac astăzi adepții teoriei lui antipatristice, și vor fi considerați oameni raționali, ascultători, cu discernământ și aflați în interiorul *bisericii episcopocentrice*. Din păcate aceasta este situația astăzi.

În viața Sfântului Ștefan cel Nou se menționează, pe lângă luptele lui martirice, că atunci când s-a terminat Sinodul de la Ieria (754), împăratul Constantin Copronimul a trimis hotărârile acestui sinod prin patriciul Kallistos ca să le semneze și Cuviosul Ștefan, pentru că era vestit și cinstit de toți. Acesta a refuzat să semneze, a numit sinodul **eretic**, nu a acceptat nici alimentele pe care i le-a trimis împăratul, spunând că nu este posibil să se îndulcească gâtul cu spurcăciunile ereticilor.⁴

Aici, precum vedem, avem faptul că un sinod de 348 de episcopi, care au validat erezia, este respins de un singur ascet sfânt. Adică acest Cuvios Ștefan nu s-a îngrădit doar de un episcop sau patriarh, ci de un întreg sinod cu mulți membri și chiar pentru o erezie necondamnată până atunci.

Ne-am referit aici numai la două dintre zecile de cazuri de întrerupere a comuniunii cu o erezie încă necondamnată, care am putea spune că ar putea constitui o pregătire sau un preambul pentru însuși Canonul 15 al Sinodului I-II Constantinopol. Vom menționa **numai** două exemple din perioada de după Sinodul I-II Constantinopol, ca să demonstrăm obligativitatea aplicării Canonului în discuție.

Primul exemplu este legat de schisma cu latinii din anul 1054. Papa Leon al IX-lea al Romei, mai ales datorită introducerii lui Filioque în Simbolul de credință, a fost considerat eretic. Această erezie era condamnată deja de Sinodul din anul 879 din vremea Sfântului Fotie cel Mare. Însă nu era condamnat și purtătorul ereziei respective, adică respectivul papă Leon al IX-lea. Așadar, patriarhul ortodox Mihail Celularie, împreună cu Sinodul de la Constantinopol, a aplicat Canonul 15 al Sinodului I-II Constantinopol și a întrerupt comuniunea cu papa Leon al IX-lea înaintea condamnării lui sinodale.

Acest lucru îl menționăm ca pe un exemplu grăitor și binecunoscut, pentru că la el se referă și Valsamon în interpretarea Canonului 15 în discuție: „*Reține lucrul acesta, care poate că este de folos împotriva celor care*

⁴ *Sinaxarul cel Mare*, volumul al XI-lea, p. 699.

ne spun că nu este bine să ne îngrădăm de tronul vechii Rome înainte ca aceștia să fie condamnați pentru aceasta ca niște rău-cugetători (eretici).”⁵

Al doilea exemplu este cel al Cuvioșilor Părinți aghioriți care au fost martirizați în vremea patriarhului Vekkos. Patriarhul Ioan al XI-lea Vekkos era latino-cugetător, adică purtător și propovăduitor al unei erezii condamnate, însă el nu fusese condamnat încă de un sinod. Așadar, Cuvioșii Părinți și Mucenici aghioriți s-au îngrădit de el înaintea condamnării lui sinodale și aceasta a fost și cauza martirizării lor.

Ultima parte a Sfântului Canon despre care vorbim constituie pecetluirea și justificarea întregii atitudini și a opoziției mărturisitoare a ortodocșilor. Este vorba de tema „*pseudo-episcopilor și a pseudo-învățătorilor*”, precum și despre cine creează schismă. De la început menționarea „*nu au osândit pe episcopi, ci pe pseudo-episcopi și pe pseudo-învățători*” ne conduce la gândul că suntem datori, ca ortodocși, să distingem sau să facem diferența între episcopi și pseudo-episcopi, pentru a nu fi înșelați și noi trebuie să săvârșim aceasta înainte să o facă autoritatea competentă bisericească.

De asemenea, această frază înseamnă că de episcopul adevărat, care este chipul lui Hristos și cel în care Se sălașluiește El, este imposibil ca vreun ortodox sănătos la minte să se îngrădească, **chiar și dacă acesta ar fi condamnat de vreun sinod**, așa cum s-a întâmplat în cazul Sfântului Athanasie cel Mare, al Sfântului Ioan Gură de Aur și al altor Sfinți. Dimpotrivă, cu un pseudo-episcop și cu un pseudo-învățător, care doar se numește *episcop* (dar nu mai este cu adevărat – n.trad.) niciodată vreun ortodox nu va fi împreună și nu va merge pe același drum, ci se va îndepărta de acesta din punct de vedere bisericesc. Pseudo-episcopul este tot ce poate fi mai rău în Biserică, este **unealta diavolului** împotriva credincioșilor.

Așadar, acest Canon îi face responsabili pe toți ortodocșii în problema distingerii între episcopii adevărați și pseudo-episcopii. Lucrul cel mai important și în același timp necesar este că nu-i de ajuns diagnosticarea de *pseudo-episcop*, ci e nevoie și de îndepărtarea de el, conform cuvintelor Sfântului Apostol Pavel: „*Fraților, în numele Domnului nostru Iisus Hristos vă poruncim să vă feriți de orice frate care umblă fără rânduială și nu după predania pe care ați primit-o de la noi.*” (II Tesaloniceni 3, 6)

Astăzi avem însă și pe unii care se numesc creștini și care susțin: „*devreme ce Biserica nu purcede printr-un sinod la caterisirea acestora (a ereticilor încă necondamnați – n.trad.) și tainele lor sunt valide, noi nu trebuie să ne rupem de ei și să încetăm pomenirea lor.*” Din păcate, prin cuvintele lor se consideră pe sine mai cu discernământ și superiori Sfinților noștri care au accentuat clar că *înaintea condamnării sinodale se îngrădesc de cei cu numele de episcop, ca de unii ce sunt pseudo-învățători și pseudo-păstori*, care denaturează dogma și adevărul pe care le-am primit **cu sânge** de la părinții noștri. Și nu numai.

Aceștia anulează canonul și, cel mai rău, anulează Tradiția Bisericii și practica Sfinților sau, mai degrabă se răzvrătesc împotriva Duhului Sfânt, care le-a dat Sfinților Părinți înțelepciune să stabilească și să aplice Canoanele Bisericii. Ar fi mai cinstit pentru aceștia să spună: *nu putem să ne împotrivim ereziei și să ne asumăm lupta mărturisitoare și să fim prizonieri de dragul adevărului*, decât să își justifice împreună lor mergere cu erezia și cu ereticii, ajungând și ei înșiși eretici! Greu acest cuvânt, însă adevărat.

Este ușor de înțeles de fiecare dintre noi că a fi luat prezentul Canon ca fiind opțional slujește foarte mult episcopilor eretici, precum și ortodocșilor căldicei și indiferenți și lipsiți de curaj, pentru că pe de o parte primii (adică pseudo-episcopii) își păstrează unitatea lor mult dorită, care are ca centru și ax pe ei înșiși, iar ceilalți își eliberează conștiința de muștrări și de răspunderile lor în luptele și în mărturisirea pe care ar trebui să o facă.

Teoria despre caracterul opțional al Canonului 15 al Sinodului I-II Constantinopol o întâlnim în jurul anului 1930 la monahul Gherasim Menaghias, când acesta a primit poruncă din partea Sfintei Mănăstiri Marea Lavră să scrie împotriva zeloților „*neștiutori de carte*”, care trecuseră la întreruperea pomenirii patriarhului mason Vasile al II-lea, din pricina inovației schimbării calendarului, în anul 1924. Apoi arhimandritul Epifanie Theodoropoulos a continuat să promoveze această teorie prin celebra sa carte: „*Cele două extreme*” (1968).

Este posibil ca o poruncă a lui Hristos să fie opțională? De exemplu, porunca „*să nu furi*”, înseamnă: dacă vreau, pot să fur, dacă nu vreau, nu fur?! Este posibil ca legile unui stat să fie facultative?

Am lăsat la urmă referirea noastră a Canonului 15, analiza și comparația lui cu Canonul 33 Apostolic, care dovedește foarte clar sensul obligatoriu și nu facultativ al Canonului analizat.

Canonul 33 Apostolic spune: „*nici unul dintre episcopii și presbiterii sau diaconii străini să nu se primească fără scrisori de încredințare (recomandare), și aducându-le pe acestea, să fie ispitiți (verificați),*

⁵ Ralli-Potlis, *Colecția Sfintelor Canoane*, volumul al II-lea, p. 695.

și dacă vor fi propovăduitori ai dreptei credințe să fie primiți, iar de nu dându-li-se lor cele de trebuință, să nu-i primiți pe ei în biserică (comunitate), fiindcă multe se fac prin vicleană răpire (amăgire).” Cu siguranță, nici un om normal nu ar putea să susțină că acest canon al Sfinților Apostoli este opțional. El este însă cu mult mai aspru decât Canonul 15 al Sinodului I-II Constantinopol, pentru că în vreme ce Canonul 15 impune îngrădirea față de cel care propovăduiește o erezie „în public și cu capul descoperit”, Canonul 33 al Sfinților Apostoli impune îngrădirea față de episcopul sau clericul care nu numai că nu propovăduiește în public cu capul descoperit o erezie în Biserică, ci dimpotrivă are și scrisori de recomandare despre caracterului lui ortodox.

Așadar, acest Canon 33 impune și poruncește examinarea foarte atentă a credinței fiecărui cleric, înainte ca vreun ortodox să intre în legătură cu el. Cel mai cumplit însă și în același timp cel mai recomandabil pentru ortodocșii actuali e că toți tâlcuitorii autorizați ai acestui Canon menționează că ortodocșii trebuie să se îngrădească de astfel de episcopi sau clerici (preoți și diaconi), chiar și dacă după cercetare se va constata **doar că credința lor este îndoielnică** (nu eretică – n.trad.), așa cum spun canoniștii mari ai Bisericii:

La interpretarea Canonului 33 Apostolic, Zonaras menționează că „pe cei care sunt ortodocși în credință să îi primești și să fii în comuniune cu ei. Iar de cei îndoielnici referitor la modul în care ei cred dogmele cele drepte să te îndepărtezi de împreună-petrecere cu ei, așa cum îți poruncește acest canon.”⁶

Valsamon arată următoarele: „și să fii în comuniune cu cei care sunt ortodocși sau să te îndepărtezi de cei îndoielnici.”⁷ Aristinos menționează în interpretarea lui următoarele: „fără scrisori de recomandare nu trebuie să primești un preot străin: și dacă aduce și aceste scrisori de recomandare se cade și așa să îl cercetezi din nou. Și dacă va fi găsit fără îndoială credincios, să îl primești; iar dacă este îndoielnic, să anunți conducerea Bisericii despre aceasta și să te depărtezi de el.”⁸

Probabil este de prisos a spune că cercetarea în ceea ce privește credința și îngrădirea se fac înaintea judecării și condamnării sinodale a celui care doar este îndoielnic în ceea ce privește credința lui. Aici vedem din nou acordul dintre Canonul 15 al Sinodului I-II Constantinopol și perioada apostolică și toată Tradiția Bisericii.

Partea finală a acestui Canon Apostolic: „fiindcă multe se fac prin vicleană amăgire” înseamnă că fiecare ortodox are datoria și răspunderea personală și nu trebuie să se mărginească cu asigurări și titluri de ortodox, ci să cerceteze cu atenție credința celui cu care urmează să aibă comuniune bisericească.

Interpretarea că acest Canon în discuție ar fi facultativ vine în deplină opoziție cu Sfânta Scriptură însăși, care mai înainte de toate stabilește care sunt legăturile ortodocșilor cu ereticii. Apărătorii teoriei caracterului facultativ al Canonului 15 au fost obligați să construiască și o altă învățătură nerotodoxă, aceea că **pomenirea este doar o simplă rugăciune pentru sănătatea și longevitatea episcopului și nu mai are nici o altă dimensiune teologică, în timp ce Sfinții Părinți pe care i-am menționat învață cu totul opusul acestei teorii.**

Așadar, conform interpretării despre caracterul facultativ al Canonului 15, episcopul acesta nu numai că este anatematizat din pricina credinței lui ereticii, ci este pomenit la săvârșirea Sfintelor taine și este recunoscut ca episcop care are aceeași credință cu noi, așteptând liniștit și cu răbdare hotărârea unui sinod. Aceasta înseamnă că episcopul este exceptat de la porunca biblică și că este mai presus decât Apostolii și îngerii, adică este Dumnezeu, pentru că nu există nimic și nimeni mai presus decât el.

Aceasta e o răsturnare din temelii a sfintei Scripturi, o idolatrizare a episcopului într-un mod superior celui papistaș (pentru că la Vatican ei au un singur papă, noi aici avem mai mulți), iar ceea ce este mai rău decât toate este că prin ascultarea de episcopul eretic devenim împreună-răspunzători și părtași la anathema biblică, potrivit Canonului al II-lea de la Antiohia: „cel care se împărtășește cu cel de neîmpărtășit este și el de neîmpărtășit (anathematizat).”

Oare cât este de trist și de nebunesc ca în vreme ce Sfântul Apostol Pavel se anathematizează pe sine dacă va învăța ceva opus credinței adevărate, în vreme ce fiecare episcop contemporan, pe baza interpretării caracterului facultativ al Canonului, dacă învață și el ceva opus ortodoxiei, nu numai să nu fie anathematizat, ci dimpotrivă să rămână în funcția lui, să fie pomenit la sfintele Taine și să fie în chipul și în locul lui Hristos, iar noi să ascultăm de el?

⁶ Ralli-Potlis, *Colecția Sfintelor Canoane*, volumul al II-lea, p. 14.

⁷ *Ibidem*.

⁸ *Ibidem*.

Desigur că toate acestea de mai sus ne trimit la învățătura eretică a mitropolitului Ioannis Zizioulas, care menționează următoarele: „*cel care nu îl pomenește pe episcop în cadrul Sfintei Liturghii se taie pe sine de cartea celor vii. De aceea și Euharistia care nu se săvârșește în numele episcopului eparhiot sau, prin concesie, a episcopului protos, este fără valoare mântuitoare pentru cei care o săvârșesc.*”⁹ Prin urmare, garanția nu este Hristos și credința preotului săvârșitor, a poporului credincios și desigur a episcopului, ci pomenirea numelui episcopului.

În final, papistășirea de către Zizioulas a eclesiologiei noastre ortodoxe a condus la a se scrie, tot de către el, lucruri precum: „*nu putem să ne rugăm direct lui Hristos, ci trebuie să se intercaleze între noi și Hristos chipul Lui, adică episcopul(?!)*”¹⁰

Dincolo de ideea neteologică și neortodoxă că chipurile ne rugăm **prin** episcop, suntem conduși, mai mult, la constatarea unor idei ca: „*în chip există personal prototipul, de aceea și închinarea în fața prototipului trece dincolo de ea, potrivit cunoscutei expresii a Sfântului Vasile cel Mare.*”¹¹

Iată mărimea paroxismului papistaș al lui Zizioulas: precum papa este locțiitorul și reprezentantul lui Hristos pe pământ și în final este Dumnezeu pe pământ, astfel deja nouă ortodocșilor ni se cere închinarea liturgică în fața episcopului, indiferent de ceea ce el crede sau ce face, devreme ce el este „*chipul sau icoana lui Hristos*”, datorită hirotoniei lui și nu credinței lui.

Din aceste puține lucruri pe care le-am menționat se înțelege că ortodoxul este dator să se îngrădească de episcopul eretic și înaintea condamnării lui sinodale și se demonstrează fără tăgadă că cel care susține caracterul facultativ al Canonului 15 se află în afara Sfintei Tradiții, anulează învățătura Sfinților Părinți și, propovăduind propria lui eclesiologie, ajunge eretic. Greu acest cuvânt, însă adevărat.

Dincolo de toate, interpretarea Canonului 15 ca fiind facultativ ne arată și o altă cale de abordare a ereziei, una cu totul opusă cu cea a Sfinților Părinți, fără însă a fi una rațională și mai ales fără consecințe. Însă cel mai rău lucru dintre toate este că această interpretare devine motiv de dezbinare a credincioșilor despre cum trebuie să înfruntăm erezia și se dă impresia că răspunderea pentru restabilirea credinței nu ne privește pe toți în aceeași măsură, fiecare la locul lui, însă este posibil ca unii să fie prigonii și batjocoriți, iar alții în mod legitim și fără repercursiuni să meargă alături deeretici, așteptând hotărârea unui sinod.

Mai mult, se creează impresia că răspunderea păzirii credinței Dumnezeu nu a încredințat-o ortodocșilor care trăiesc în vremea răspândirii ereziei, ci este proba Lui sau a îngerilor, deci noi putem liniștiți și cu răbdare să așteptăm o intervenție minunată de sus.

Din acest motiv îi auzim pe mulți creștini care spun: *Dumnezeu are grijă, Dumnezeu nu ne va lăsa așa, El apără Biserica Lui și porțile iadului nu o vor birui.* Cu acest mod de gândire Sfinții ar fi trebuit numai să se roage și să aștepte o intervenție de sus, nu să își dea viața și să moară mucenicește pentru apărarea credinței lor și a noastră. Adică anulăm în faptă martiriul Sfinților, devreme ce ar fi putut să abordeze și ei erezia mai cu... discernământ.

Însă realitatea istorică învață cu totul opusul, adică faptul că Dumnezeu îngăduie vremea de erezie pentru ca adevărații Lui închinători să fie încercați precum focul în cuptor și să se aleagă, cum se spune, grâul de neghină, adică cei care au răbdat greutatea și arșița zilei de cei care au făcut compromisuri, s-au învoit și au mers alături de rău. *Trebuie să fie între voi eresuri, pentru ca să se arate cei încercați.*

Dacă de-a lungul istoriei ar fi fost urmată interpretarea că acest Canon ar fi facultativ, nici o erezie nu ar fi fost condamnată, nici nu ar fi existat mărturisitori, nici prigoane și mucenicie și, mai rău decât toate, nu am mai fi fost astăzi ortodocși.

Primul și principalul motiv pentru care astăzi ecumenismul nu este condamnat, ci se consolidează și este legiferat, tocind conștiința credincioșilor este împlinirea în faptă a interpretării acestui Canon 15 ca fiind opțional.

Unii susțin fără nici o mărturie patristică faptul că **nu ne întinăm, nici nu suntem părtași la erezie dacă nu ne îngrădim prin întreruperea pomenirii, devreme ce noi avem un cuget ortodox.** Prin acest argument se declară că credința noastră este personală și nu are dimensiuni ecleziastice, nici că suntem mădulare ale unui trup de aceeași credință și de aceeași trăire, ci este ca și cum am aparține de o asociație sau

⁹ *Ibidem*, p. 100.

¹⁰ *Idem*, *Model de Euharistie*, 2006, p. 81.

¹¹ *Ibidem*, p. 83.

de o grupare protestantă în care fiecare și mai ales episcopul poate să creadă ce vrea, fără ca credința lui să o influențeze și pe alții membri.

Acest lucru **este în esență erezie**, pentru că în Ortodoxie există unire de credință și de păreri și crezuri personale. Există Sfânta Tradiție, de la care oricine se abate ajunge eretic. Există Sfintele Canoane și Sfinții care arată când ne întinăm și cum participăm la erezie. Este ca și cum cineva ar spune că el crede într-un fel anume și noi nu putem să îl acuzăm că el Îl reneagă pe Dumnezeu sau că acceptă vreo erezie numai dacă el o propovăduiește cu cuvântul.

Însă Sfinții Părinți au arătat că noi ne lepădăm sau Îl acceptăm pe Dumnezeu nu numai prin cuvinte, dar și prin fapte, chiar și printr-un semn de aprobare sau desigur prin tăcere, care este al treilea fel de ateism. Prin urmare, a hotărî cineva de unul singur și în felul lui în ceea ce privește problemele de credință este de fapt un protestantism.

Desigur, există și cei care susțin că ei nu se îngrădesc pentru că în felul acesta ei se pun pe sine în afara Bisericii și că ei preferă să lupte în interiorul ei. Aceștia așa-numiți antiecumeniști sunt de fapt adepți ai teoriei lui Zizioulas despre episcopocentrism despre care am vorbit mai sus, astfel anulând ceea ce spune Sfântul Grigorie Palama, care exprimă interpretarea cu adevărat patristică a relației pe care trebuie să o aibă credincioșii cu Biserica: „*Cei care sunt ai Bisericii lui Hristos, sunt ai adevărului. Iar cei care sunt ai adevărului, sunt astfel și ai Bisericii lui Hristos.*”

Aceștia în esență se supun pe ei înșiși unei erezii cu o formă mai rea decât papismului, care îi anulează pe Sfinți, faptele lor și este în opoziție cu toată lupta patristică împotriva ereziilor și a ereticilor. Aceasta este cea mai gravă blasfemie împotriva Duhului Sfânt, care întotdeauna a vorbit și vorbește prin Sfinții Părinți.

Sunt și unii care, sub pretextul evlaviei, însă de fapt al unei false evlavii susțin și ne sfătuiesc că: „*tot ce se face să fie fără constrângere, după multă rugăciune, o cercetare atentă a tuturor parametrilor acestei probleme, prin părinți luminați de Dumnezeu și harismatici.*” Răspunsul patristic legat de aceasta este: „*când cuvântul este despre dogme, nu trebuie să fim informați de mintea cuiva apropiat, ci ceea ce am primit, acelea să le ținem, chiar și dacă un înger din ceruri ne-ar aduce o altă evanghelie.*”¹²

Aceștia nu numai că astfel anulează învățătura Sfinților Părinți, dar și Tradiția ortodoxă în ansablul ei, sfătuindu-ne să urmăm cuvintele unor *părinți luminați de Dumnezeu și harismatici*, în timp ce soluția stabilită de către Biserica însăși prin Sfintele Canoane, prin lucrarea Duhului Sfânt însuși, despre ceea ce suntem datori să facem la vreme de ereziem, să o facem bucăți și să o aruncăm la coșul de gunoi!

Unii îl invocă pe Sfântul Ioan Gură de Aur, spunând că acesta ne transmite că este mai bine să fim înșelați în interiorul Bisericii decât să trăim în adevăr, să spunem adevărul în afara ei. Mai întâi de toate trebuie spus că nu există nicăieri scris așa ceva, mai ales de către Sfântul Ioan Gură de Aur! În al doilea rând, întrebăm și noi la rândul nostru: este posibil ca cineva să aibă adevărul și să fie în înșelare? Este posibil ca unii să fie în înșelare și să aparțină Bisericii, devreme ce, potrivit Sfântului Grigorie Palama, „*cei care sunt ai Bisericii lui Hristos sunt ai adevărului, iar cei care sunt ai adevărului sunt ai Bisericii lui Hristos*”? Există înșelare în Biserică? Au căzut Sfinții noștri în înșelare?

Acestea sunt câteva dintre învățăturile eretice ale lui Bartolomeu Arhondonis, care ca luptător împotriva sfinților în general și a Sfinților Părinți în special a declarat următoarele: „*strămoșii noștri, cei care ne-au lăsat ca moștenire schisma, au fost victime nefericite ale șarpelui începător al răutății și se află deja în mâinile lui Dumnezeu, Dreptul Judecător. Cerem pentru aceștia mila lui Dumnezeu, însă suntem datori în fața Lui să reparăm greșelile lor*”!!!¹³

Există însă și cei care vorbesc despre „*discernământ*”, despre „*linii roșii și potir comun.*” Adică ei vor întrerupe comuniunea numai dacă se va purcede la potirul comun cu papa. Înainte de orice să ne spună toți aceștia care susțin teoria de mai sus **măcar un singur canon** care să vorbească despre potir comun și noi vom reîncepe să pomenim pe baza lui. Însă nu există nici unul. Toate canoanele vorbesc despre întreruperea comuniunii atunci când există împreună-rugăciune cu ereticii, pentru că aceasta înseamnă *apriori* credință comună între cei care se roagă împreună.

¹² Teofilact al Bulgariei, în PG. volumul 124, coloana 525A.

¹³ În revista *Episkepsi*, 15.06.1989, în ziarul *Adevărul bisericesc* din 16.12.1998 și în ziarul *Oameni noi* din 26.02.1999.

Este foarte clar că prin a nu ne îngădi pe noi înșine de eretici, conform Canonului Bisericii și legii lui Dumnezeu toți ne întinăm de erezie și prin urmare ne depărțim de Domnul nostru Iisus Hristos. Despărțirea de El este moarte și iad veșnic, fie are loc prin păcat, fie se face iară și iară prin erezie.

Esența întregii lupte împotriva panereziei ecumenismului, precum și a oricărei alte erezii, **este întreruperea comuniunii cu erezia și cu ereticii. Acesta este începutul vindecării.** În cazul fiecărei boli lucrarea de tămăduire săvârșită prin doctor are următoarele etape:

- a) diagnosticarea bolii;
- b) vindecarea ei;
- c) deplina însănătoșire.

Dacă doctorii duhovnicești – păstorii Bisericii – rămân numai la primul nivel, cel al diagnosticării, acest lucru nu numai că este nefolositor, dar și distrugător. A ne mărgini la diagnosticarea ereziei scriind texte teologice, organizând conferințe, sinaxe, manifestări religioase de o zi, ca să condamnăm erezia, însă a nu trece la înfruntarea ei înseamnă de fapt a contribui și noi la extinderea ereziei și în final la dominarea ei asupra noastră. Este nevoie să acționăm patristic, tăind erezia din trupul Bisericii.

Și pentru că nici o erezie nu este lipsită de cap, ci este propovăduită de cineva, tăiem cauzele ereziei, adică ne îngădim de episcopul eretic, în cazul acesta de patriarhul eretic Bartolomeu Arhondonis, dar și de cei care deja acceptă sinodul din Creta și **sunt în comuniune cu el**, încetând orice comuniune bisericească cu aceștia și cu cei ce în tăcere sunt de acord cu ei, așteptând un sinod ortodox care în mod oficial să îi condamne și să îi excomunic.

Ereticii ecumeniști, dar acum și așa-numiții antiecumeniști care sunt întru totul în comuniune cu ereticii care au semnat în Creta, ne jignesc, ne calomniază și ne acuză pe noi toți care urmăm tradițiile și poruncile Sfinților și de Dumnezeu purtătorilor Părinți, spunând că „*noi creăm schismă și ne scoatem pe noi înșine în afara Bisericii*”, că avem Taine invalide, blasfemiind astfel pe Duhul Sfânt, numai și numai pentru că întrerupem comuniunea noastră cu ei și nu îi urmăm în căderea ereziei. Mai mult, unii dintre ei îndrăznesc și ne numesc schismatico-eretici! Noi, turma cea mică și săracă preferăm să urmăm Sfânta Tradiție continuă a Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică Biserică, devenind „*următori ai Sfinților Părinți.*”

Să avem credință statornică și cu ajutorul Domnului nostru Iisus Hristos, Care este Capul Bisericii, care ne-a promis în legătură cu Biserica Lui adevărată că „*porțile iadului nu o vor birui*”, să nu ne temem, ci să rămânem tari cu harul Lui, chiar dacă toți ne vor părăsi și vom rămâne singuri, urmând Sfinților Mucenici și Sfântului Apostol Pavel, care ne spune: „*Cine ne va despărți de iubirea lui Hristos? Oare necazul? Sau strâmtrarea? Sau prigoana? Sau foametea sau golătatea sau primejdia sau sabia? ... Fiindcă sunt încredințat că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici stăpânirile, nici cele de acum, nici cele viitoare, nici puterile, nici înălțimea, nici adâncul și nici o altă faptură nu va putea să ne despartă de iubirea lui Dumnezeu cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru*” (Romani 8, 35, 38-39);

Lupta îngădirii de erezie este dură, unică și plină de calomnii și de durere. Pentru noi, care de mai bine de doi ani suntem prigonii și exilați și care primim aceste acuzații de schismă, că ne vom face propria noastră Biserică, cu episcopi, că noi conducem lupta spre grupări stiliste, că nu îi recunoaștem pe Sfinți, că jucăm rolul de conducători și vrem întâietate, le considerăm pe de o parte ca o binecuvântare că suntem defăimați pentru iubirea lui Hristos prin cele mai rușinoase minciuni, iar pe de altă parte ne rugăm pentru cei care se numesc creștini și care scot pe gură asemenea minciuni ca Dumnezeu să îi lumineze, să își revină și să se pocăiască, pentru că ei înșiși devin pricină ca să se smintească credincioșii care vor să urmeze drumul mărturisirii.

Mă rog ca Dumnezeu, pentru rugăciunile Preabinecuvântatei stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu și Pururea-Fecioarei Maria să ne dea putere să urmăm exemplul Sfinților, să păstrăm credința așa cum am primit-o, întreagă și fără inovații, chiar dacă va fi nevoie să fim prigonii până la moarte și în felul acesta să dăm răspunsul cel bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, Căruia I se cuvine slava, cinstea și închinarea, împreună cu Părintele Lui Cel fără de început și cu Preasfântul și Bunul și de viață Făcătorul Duhul Lui, acum și pururea și în vecii vecilor. **Amin.**

Slavă lui Dumnezeu pentru toate!

**traducere din limba greacă de
pr. dr. Ciprian-Ioan Staicu**